

Tiesnešu un prokuroru mācīšanas paraugprakses

Prakses kategorija: novatoriska mācību programma vai mācību plans dotajā jomā

Prakses veids: paraugprakse

Valsts: Francija

2014. gada aprīlis

Prakses nosaukums	Saziņas prasmju stingra kontrole, izmantojot simulāciju
<i>Galvenās iezīmes</i>	Turpmāk aplūkotā mācību kārtība Francijā ir ieviesta ar mērķi iepazīstināt tiesnešus-praktikantus un prokurorus-praktikantus ar dažādām izjautāšanas tehnikām saistībā ar krimināllietas izskatīšanas vadīšanu, mutiskiem pieprasījumiem vai tiesas sēžu vadīšanu. Ar šo praksi tiek sasniegti divi īpaši mērķi. ▪ Sagatavot praktikantu ne tikai krimināllietas izskatīšanas vadīšanai, bet arī izjautāšanai. Tam nepieciešamas īpašas prasmes (piem., kā vadīt debates). Protams, šī specifika ir saistīta gan ar tiesvedības iezīmēm (ģimenes jautājumi, apdraudēti bērni, pasākumi neaizsargātu cilvēku aizsardzībai), gan ar padziļinātu lietas izskatīšanu tiesas palātā. ▪ Tiesneša uzraudzībā iedarboties uz izjautāšanas vai atklātas tiesas sēdes procesuālajiem aspektiem un arī miertiesneša rīcību (klausīšanās prasmēm, spēju pielāgoties, pozicionēšanos, spēju izvirzīt paziņojumu, sākt debates, beigt izjautāšanu, novērst incidentus, noskaidrot piebildes), ievērojot ētikas un profesionālos noteikumus. Katra simulācija notiek mazās grupās, ko uzrauga tiesnesis un psihologs, kurš specializējies jautājumos saistībā ar apdraudētiem bērniem, ģimenes lietām vai neaizsargātiem cilvēkiem. Tiesnešipasniedzēji var būt personas no pastāvīgā skolas mācību personāla, bet tie var būt arī pieaicināti viesi. Psihologi ir gadījuma rakstura lektori vai algoti asociēti pasniedzēji.

	Simulācijas laikā praktikantiem ir jāapgūst ne vien uzstāšanās procesuālā kārtība tiesā, ievērojot ētikas un profesionālos noteikumus, bet arī izjautāšanas pamatnoteikumi: objektivitāte, attiecību veidošana ar atbildētāju un pusēm, klausīšanās, profesionālas attieksmes nodrošināšana, incidentu novēršana un izjautāšanas noslēgšana. Lai ļautu katram dalībniekam pienācīgi uzstāties, tiesu palātas sēdes simulācijas ilgst visu dienu un krimināllietu izskatīšanas simulācija — 2/3 no dienas. Katra epizode tiek filmēta, lai vēlāk aptaujāšanas posmā ļautu klausītājam noteikt savas uzstāšanās stiprās un vājās puses. Psihologs izmanto savu redzējumu, lai izteiktos par neverbālās uzvedības elementiem, kas var traucēt raitai tiesas sēdes norisei.
<i>Iestādes kontaktinformācija</i>	Nacionālā Tiesnešu skola (ENM) 8, Rue de Chanoinesse 75004 Parīze Francija Tālrunis: + 33 1 44 41 88 20 Fakss: + 33 1 44 41 88 21 E-pasts: enm-info-di@justice.fr Tīmekļa vietne: http://www.enm-justice.fr
<i>Citas piezīmes</i>	Tiesas sēdes izspēles jau tiek izmantotas apmācību praksē daudzās ES valsts mācību iestādēs. Lai gan tā sagatavošana un īstenošana ir laikietilpīga, tomēr šis mehānisms ir PARAUGPRAKSE. Tas ir viegli pārņemams, jo nepieciešami tikai iepriekš minētie loģistikas resursi.

Informācijas avots: izmēģinājuma projekts "Eiropas tiesiskā apmācība": "1. daļa. Pētījums par tiesnešu un prokuroru mācīšanas paraugpraksēm", ko veicis Eiropas Tiesiskās apmācības tīkls (EJTN).